

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opraviništvo sta na mestnem tergu št. 10.

Palestrina. *Gryczka*

Doba Nizozemcev, ki obsega čas od l. 1380. do 1560., je bila posebno važna za razvoj glasbe, ker se je v njej kontrapunkt gledé tehnike popolnem razvil. Vendar pa so Nizozemci kontrapunktično umetnost čestokrat smatrali poglavitno sverho, ob enem pa tekst in izraz zanemarjali. Tako n. pr. so se nahajali tako zvani kánoni z ugankami, pri katerih nista bila ne visokost tona, niti začetek posnemajočega glasú zaznamovana; obojega je moral pevec sam iskati in najti. Tudi je bila neka maša, ki je imela vprašaje mesto ključev, tako, da je moral pevec tudi tū visokosti tona stoprav iskati. K tem posebnostim štejemo tudi skladbo, v kateri je imel en glas peti Ave regina, drugi Regina coeli, tretji Alma mater in četerti Inviolata. ¹⁾ Nahajala se je tudi čudna navada, priljubljene národne pesni rabiti za Cantus firmus (imenovali so ga „Ténor“) in maše po njih imenovati; n. pr. L' homme armé (oborožen mož), des rouges nez (rudečih nosov), baisez moi (poljubi me), o Venere bella (o lepa Venera) i. t. d. Vendar pa stvar, razen imen, ni bila tako napačna, kajti one národne pesni so bile v „tenor-u“ zelo raztegnjene ter z drugimi glasovi pokrite, da jih skoraj ni bilo moči slišati, ob enem pa tudi tako resnobne, da bi se marsikateremu skladatelju naše dobe zdele preresnobne. ²⁾

Ko je bila ta razvada mero svojo napolnila, nastala je, kakor je prav naravno, reakcija. Čujmo vsaj nekoliko tožb onega časa.

Ko je papež Nikolaj V. kardinala Capranica o vrednosti svoje kapele vprašal, odgovoril mu je ta: „Kadar skup pojó, zdé se mi kot vreča polna pujskov; slišim pač grozovito vpitje, ropot in cvilenje, toda nijednega razločnega glasú“. Leta 1549. pisal je italijansk pisatelj o istih pevcih: „Vso svojo srečo in zaslugo stavljajo v to, da v istem trenutku, ko eden Sanctus poje, drugi Sabaoth vpije; zopet drugi pa vmes tulijo in renčijo“. Da si pa ta drastičen popis pojasnimo, treba vedeti, da so bili takrat udje papeževe kapele većinoma Nizozemci, Francozje in Španjci, kateri so, kadar je bila služba kakega pevca izpraznjena, svoje rojake in sorodnike priporočali in podpirali, da so jo dobili, dasi tudi mnogokrat niso bili muzikalno nadarjeni in izolikani. Tako je bilo mogoče, da je papeževa kapela ob nekem času imela samo — devet pravih,

¹⁾ Gl. B. Kothe, Abriss der Musikgeschichte, st. 41. i. d.

²⁾ Gl. Ambros, II. zv., st. 517, 521.

t. j. izvežbanih pevcev. Vendar se pa iz zgoraj navedenih dveh izjav lahko bere neka národna zavirljivost Italijanov. Enako beržkone tudi Bains, Pa-lastrinin življenjepisee, pretira, ko piše: „Večina Josquin-ovih ¹⁾ cerkvenih skladeb je taka, da so se vesele družine ž njimi zabavljaje, njegove maše prepevale in po njegovih cerkvenih melodijah plesale“. Toda naj bode to že pretiranje ali ne, bilo je vsakako toliko napak in razvad, da so očetje triden-tinskega zbora imeli več kot zadosti vzrokov, obravnaviti vprašanje cerkve-nega petja.

Dné 10. septembra l. 1561. pred 22. sejo mislili so nekateri očetje trid. zbora za to glasovati, da se figurirana (kontrapunktična) cerkvena glasba iz cerkve popolnem izključi ter edini koral ohrani. Vendar pa je večina, zlasti na prigovarjanje španjskih škofov, sklenila: „Ab ecclesiis vero musicas eas, ubi sive organo sive cantu lascivum aut impurum aliquid miscetur, . . . arceant, ut domus Dei vere domus orationis esse videatur ac dici possit“, t. j.: Iz cerkvá pa naj tako glasbo, kateri je po orgljah ali po petji kaj lascivnega ali nečistega primešanega, odpravijo, da se hiša božja v resnici kaže in ime-novati sme hišo molitve.

Ko je bil zbor l. 1563. končan, treba je bilo škerbeti za to, da se njegovi sklepi zverše. Papež Pij IV. je imenoval kongregacijo kardinalov, katera je imela nalogo o reformi cerkv. glasbe na drobno sklepati. Ta kongregacija je s privoljenjem papeževim zopet izmed sebe dva izvolila, kardinala (sv.) Karola Boromeja in Vitellozi-ja, katera sta si osem pevcem papeževe kapele k posve-tovanju privzela.

Glavna točka tega posvetovanja je bila tirjatev, da se tekst mora vselej dobro razumeti. Kardinala sta se sklicevala na Palestrinine „Impropria“, v katerih se vsak zlog čisto in razločno slišati more; papeževi pevci pa so po pravici ugovarjali, da se taka priprosta (homofonna) skladba pač smé pri kratkih stavkih priporočati, toda pri dolgih komadih n. pr. pri Gloria in Credo bi to poslušalce in pevce utrudilo. Konečno so se zedinili o sledečih točkah:

1. da se odslej nikdar več ne smejo peti maše ali moteti z raznimi teksti;
2. da so maše, ki so zložene na podlagi kake posvetne pesni, za vselej iz cerkve izključene;
3. da se motete, za katere je kaka privatna oseba tekst zložila, nikdar več peti ne sme.

Gledé razumljenja cerkvenega teksta sklenil je odbor, Palestrini naložiti, naj zloži mašo, katera bi zadostovala vsem tem tirjatvam. „Ubogi Pierluigi“, vskliknil je Bains, „to je najhujša poskušnja vsega njegovega življenja. Od njegovega peresa je odvisna osoda cerkvene glasbe in zguba njegove slave!“

Kdo pa je ta Pierluigi Palestrina?

(Dalje prih.)

¹⁾ Josquin de Prés je bil l. 1471. — 1484. pevec papeže kapele v Rimu, potem na dvoru Ludovika XII., kralja francoskega, stolni prošt Condé-aki; umrl je l. 1521. Bil je eden izmed najduhovitejših glasbarjev vsih časov; vendar mu pa očitajo, da je umetni kontrapunkt pretiral in v svojih skladbah čutilo zanemarjal.

Sostava orgelj.

(Spisal Ign. Zupan, ml.)

(Konec.)

Intonacija ali tonov značaj posameznih spremenov:

Eolina, kolikor mogoče tih, tanko režoč, najnežji glas.

Basón in *oboa*, zmerno močan, oster in čist,

Bourdon, prav poln in temen flavtni glas.

Clarinet, zmerno močan, nekoliko bolj očiten glas.

Dolce, prav sladek, mehek glas.

Flavta, zmerno močan in mehek glas.

Flûte douce (prepihalna flavta), mehek, močan in čist flavtni glas.

Fúgará, močan in režoč,

Gamba, zmerno močan in zelo režoč,

Gedeckt, močan, poln in temen flavtni glas.

Geigenprincipal, močan, režoč principalni glas.

Gemshorn, zmerno močan, nekoliko režoč (enak nežno intoniranemu jezičnemu glasu),

Lieblieh gedeckt, mil, temen flavtni glas.

Mixtura dobiva intonacijo principala; glasovi kvint in terc se intonirajo nekoliko milejše in mečje.

Oktavni bas: jako močen glas.

Posavna, močna in veličastna.

Principal, 8 čevljev, jedernat, krepek in pevski glas.

Oktava, 4 čevlje, istega značaja.

Oktava, 2 čevlja, istega značaja.

Rohrflöte, zmerno močan, nekoliko zamolkel glas.

Salicional, mil, nežno režoč glas.

Subbas, prav poln, temen glas.

Tromba, jako poln in veličasten glas.

Violon in violoncello, krepek, režoč glas.

Piščali: cinaste obstoje iz narbolj čistega cina in 1 % svinca; vse so z ekspresijo intonirane in glasovane, in fino polirane.

Lesene piščali, kar je večjih, so izdelane iz smrekovega lesa, kar je manjših iz terdega; oni oddelki, kateri glas povzročujejo, so vsi s terdim lesom obloženi. Manjše lesene piščali od 4' „C“ naprej opravljene so vse z dvoustnami, in vse odperite piščali imajo ustne spodreze od notranje strani, in čez sapni prerez ležeče čelade so z vijaki priterjene.

V starih orgljah nahajamo v prvi osmici: Principala, Fúgare, Gambe, Salicionala, večje piščali iz lesa. Da se pa ž njimi ne uniči pravi značaj spremena, omislili so si ti slavni mojstri izdelovanje cinkastih piščal, z katerimi nadomestijo iste lesene. Cínek se mora umečiti, da je mehak, da se dá strugati, rezati in ravno tako lično izdelati kakor cin. Oni deli, kateri glas povzročujejo, so izdelani iz čistega cina. Da se pa cinkastih piščali rija prijati ne more, so fino izlikane, in potem z lakom prevlečene. Spremen

„Gamba“, da se mu more čisti in pravi značaj dati (ne kakor stare mevžaste gambe; tako jih je kerstil nek slaven muzikus), ima spredaj preko ust lepo izlikan meden krivec, kateri se z vijakovo matico približuje sapnemu toku, in sapo vravnava na piščalni izcep. S to praktično vpravo se spremen močno, čisto in milobno intonirati dá. Igralnik je v zunanji obliki jako okusno izdelan, v notranjem ravno tako lično in vse praktično udeljeno, da orgljavcu vse zaželjene reči primerno in ročno nasproti stojé: grabišča spremenov lepo politirana, v katerih so prilepljene porcelanaste ploščice registrovih imen. Manualne klaviature, iz lepe bele kosti, in terdno izdelane. Pedalna klaviatura iz hrastovega lesa, tiskala nekoliko v obok vverstena, da jih noga lahko doseže, in se jako gladko igrati dá; peresa, kakor vodila tast, narejena so iz medi, in v ogibih, kjer bi zamogel kak ropot nastati, je obložena deloma s suknom, deloma s kožo.

V igralniku je vpravljen oni umetni aparat, s katerim organist po svojej želji polnih orgelj ali le nekaterih izbranih spremenov glas padati ali naraščevati pusti, namreč *crescendo* et *decrescendo*. Tiskalo za to je vversteno na desni strani nad pedalno klaviaturo, med zbiralniki ali kolektivnimi vlaki, kateri se pritiskajo z nogami; in hipoma se dá napraviti „forte“, „mezzoforte“ in „piano“. Vse to se izverši jako hitro brez zamude pri igranji, in brez razločka pri glasu. Posebno hvalevredna je vredba *crescendo* et *decrescendo*, in to se dá napraviti le pri sestavi sapnikov na stožke, ali pri takem sapniku, pri katerem se spremení radi in brez silne teže odpirajo. Tudi ne sme zračna vlaga vplivati. Tej vpravi delajo nekateri tudi tiskalo s herbtom (ker organist desne noge ne more, kadar bi hotel, raz klaviaturo dvigniti). Vpravljen je pripraven naslonjač, katerega organist po svoji želji približa herbtu, ali nekoliko oddali z vijakom. Tedaj če hoče, da glas narašča, je treba le malo polagoma s herbtom nasloniti se; ako pa hoče, da glas pojema, treba je s herbtom nekoliko oddaljiti se. Se vé, da se mora tega organist privaditi, kakor tudi, če je treba z nogo pritiskati.

Mehanika, katera se razteza v tankih šibicah od igralnika do sapnika, je jako umetno razpeljana, in na vsih ogibih teče na medenih oddelkih: privezni dratovi, vijaki, osi, iglice, steberci, klinčki, vse to je iz medi, dvoramna potezna vratila izdelana so pa iz železa, končni tečaji so iztokani, in se vrté v medenih stebercih; vsi so z vijaki priterjeni, da se zamore pri vsaki priliki dvoramno vratilo proč vzeti. Iz železnega pleha so izdelani tudi potezni triogelniki, v katerih so vdelani medeni tečaji. Vsled tega teče mehanika prav gladko in prožno. Vsi iz železa izdelani delki v orgljah so černo lakirani.

Meh je izdelan po narnovejši šegi, s sapnim ravnalom, z noter in ven tekočimi gubami, katerih tek je zravnán z navzkrižnimi železnimi šinami. Da imata spodnja in gornja guba enakomeren tek, v to svrho se je mnogo delalo, kar nam kaže tudi vprava Fabian Bromberg-a, ki je pa silno komplicirana.

Šine, katere vodijo tek gub, so na veliko sapno ravnalo z vijaki priterjene; zračni sesalniki, kateri polnijo regulator, vpravljeni so jako praktično. Pritiskajo se z roko ali z nogo, ali pa verté s kljuko. Vsa poveršina meha zamore se narazen vzeti in odpreti. Meh je terdno vezan in na pregibih, z najboljšimi kožami prevlečen. Ves meh pa je oblečen z močnim papirjem, kakor tudi

sapniki in sapotočne cevi. Pri večjih orgljah dobivajo principalni in pedalni toni, v zvezi z glavnim mehonom ter stoječim sapnim ravnalom, močnejšo sapo. Za mokra podnebja priredujejo se tudi novi pistonski mehovi, kateri tudi brez peres dobro zravnano sapo oddajajo. Enakega izdelovanja se vsak lahko sam prepriča pri orgljah nove sestave Ign. Zupana in sinov v Kropi.

Pesmaričica po številkah za nežno mladino.

(Konec.)

Št. 63.

Živahno. mf

Telovadec.

(1 = g.) || 0 5 | 1 1 3 | 1 1 5 | 1 5 1 3 | 1 0 3 |
Na pro-sto hi - te - va rad te - lo - va - dec čil, na
 | 2 3 4 | 5 2 3 | 2 1 7 6 | 5 5 | 2 3 | 2 0 2 |
pro-stem rad pe - va, mu hrib in log je mil; to moč kre - pi, to
 | 3 2 1 3 | 2 : 0 5 | 3 5 1 3 | 5 4 4 | 3 2 | 1 : ||
po - ži - vi du - ha, to slast in ra - dost mla - de - ga je sr - ca.

Št. 64.

Veličastno. mf

Cesarska pesem.

(1 = es.) || : 1 2 3 2 | 4 3 27 1 | 6 5 4 3 | 2 31 5 0 : ||
 1. { *Bog o - hra - ni, Bog ob - va - ri nam ce - sar - ja, Av - stri - jo!*
Mo - dro da nam go - spo - da - ri s sve - te ve - re po - moč - jo!
 2. { *Trd - no daj - mo se skle - ni - ti: slo - ga pra - vo moč ro - di;*
vse lah - kó nam bo sto - ri - ti, a - ko zdru - ži - mo mo - či.
 3. { *In s ce - sar - jem za - roč - ni - ca, e - ne mis - li in kr - vi,*
vla - da mi - lo ce - sa - ri - ca, pol - na duš - ne žlaht - no - sti.

^p || 2 3 27 5 | 4 3 27 5 | 5 4 3 3 | 4 34 5 0 ||
 1. *Bra - ni - mo mu kro - no ded - no zo - per vse so - vraš - ni - ke;*
 2. *Bra - te vo - di vez e - di - na nas do cil - ja e - ne - ga;*
 3. *Kar se mo - re v sre - čo šte - ti, več - ni Bog naj po - de - li:*
^f || : 1 7 76 5 | 6 5 54 3 | 2 34 56 42 | 1 32 1 0 : ||
 1. *s Habsburškim bo tro - nom ve - dno sre - ča trd - na Av - stri - je.*
 2. *ži - vi ce - sar, do - mo - vi - na: več - na bo - de Av - stri - ja.*
 3. *Franc Jo - že - fu, Li - za - be - ti, ce - li hi - ši Habs - burš - ki!*

D o p i s i.

— **Iz V.** — (Iz privatnega pisma.) — Prav hvaležen sem, da sem prišel v V., ker prvič je naša preč. duhovščina z menoj in mi pomagajo dečke k poduku v petji skup spravljati, in tudi pri vsih rečeh so toliko skerbni, da jim nikdar ne bodem mogel zadosti hvale izreči. Drugič imamo pa še od strani ljudstva lep mir gledé liturgičnega petja. Sedaj le še v možkem zboru pojemo, znamo eno mašo Zangl-ovo in Burgarell-ovo, slovenskih pa lepo število; le škoda, da smo še reveži v dinamičnih znamenjih. Učimo se sedaj maše Piel-ove op. 2., potem pride A. Foerster-jeva S. Jakobi na versto.

Kadar imamo slovesno mašo z leviti, pojemo razen navadnih delov tudi introitus, graduale in offertorium koralno (zakaj tudi communio ne! Vr.) Imeli smo tudi vespere, ki so sicer tū že od nekdaj v navadi; a antifoniral ni prej nihče. Zdaj se to lahko zgodi, ker imam Vespere Romanum, katerega se deržim. Prav zato se tudi, kolikor možno, učim latinski, tako da že nekoliko tega razumem, kar pojem.* Ne morem vam popisati, kako visoko da to slovesnost cenim; kako lepo se pri krasnih psalmih naše velike orglje glasé, kar veselja mi serce poskakuje! Vem sicer, da ni naše petje doveršeno, a upam, da s časom bo še vse lepše. Pri novem harmoniji imam vsak dan svoje vespere domá, in menim, da sem v nadzemskih višavah pri toliko lepem spremljevanji; saj se samo ob sebi razumé, da se človek mora pred petjem pripravljati in si, kolikor toliko, duha pobožnosti pridobiti.

Od jutra do večera bavim se večji del s cerkveno glasbo. Toda tega ne pišem iz tega namena, da bi me previsoko cenili; a povedati Vam vendar moram po znanem pregovoru: „Česar je polno serce, rado iz ust gre“. Rad bi svoje sobrate navdušil za cerkveno petje, ter jim privoščil nepopisljivih sladkosti, katere pri njem uživam, — s kratka: Vesel sem, da sem na svetu in da je orgljavcem biti moj poklic; bolj sem srečen, kot ko bi bil rojen barón. Moje življenje je le pravi cerkveni glasbi posvečeno; drugo bodi, kjerkoli hoče. Cerkovniške službe nimam, zato sem pa še bolj prost, da lože sebe in pevce izobrazujem. Zvečer od 6.—7. učim male dečke, od sedmih naprej večje dečke in za temi odraščene cerkv. pevce. Dečki poiščejo že kako melodijo, in upam, da jih kmalu na kor popeljem. Po zimi bomo lahko še bolj napredovali, ker bodo tudi odraščeni več časa imeli.

— **Z Dolenjskega**, dné 28. avgusta. — K dopisu v „Cerk. glasbeniku“ stran 62, štev. 8. „Iz Dolenjskega“, začeni „Dalje gremo“ — nasledno pojasnjenje:

O birmi*) 10. julija leta 1881. so milostljivi gospod knezoškof kakor tudi prečastiti gospod kanonik dr. Pauker, petju v cerkvi kakor k serenadi, na večer pred oknom v počastenje visokega gosta izvršeni po istih pevcih, svoje merodajno priznanje izrazili; tedaj neresnično, kar dopisnik o cerkvenim petji pri dekaniji po svetu trosi in čenča, a resnično, da je dopisnik s tem pokazal ne le svojo staro ježevo kožo, ampak tudi pavovo perje, češ, „ponižal bom druge, da sebe povikšam“.

Častiti bralci naj torej pred stavkom — Dalje gremo — mislijo si za motto rek sv. Luk. 18. p. „Bog, zahvalim te, da nisem, kakor“, in poznali bodo namen, kakor tudi imeli izvanredno mojstersko sliko zaznamovanega dopisnika.

— **Iz Jagerš na Goriškem**, avgusta meseca. — Odkar sem zadnjič o stanji cerkvenega petja pri nas v „Cerkvenem glasbeniku“ poročal, smo na novo peli: „Missa Jesu Redemptor“, zložil Ka im; „Missa in hon. s. Aloysii“, zl. Singenberger; „Confitebuntur“, zl. Wesselak; „O salutaris hostia“, zl. dr. Witt; „Omni die dic Mariae“,

*) Lepo je in vse hvale vredno, da se o prilikah birmovanja in škof. vizitacije cerkveni pevski zbori mnogo trudijo, da poveličujejo, kolikor mogoče službo božjo z lepim petjem. Le eno željo in prošnjo bi radi še izrekli vsim cerkvenim korom in njihovim vodijem, namreč, da bi hoteli temu trudu in tej skerbi za dobro cerkv. petje tudi še za poznejši čas zvesti ostati.

zl. D. Fajgelj; „Laetamini“, zl. dr. F. Witt; „Ecce Dominus“, zl. D. Fajgelj; „In festo s. Josephi“, zl. J. Lavtižar; „Haec dies“ iz „Glasbenika“; „Gloria et honore“, zl. Brosig; (?) „In festo Immac. B. M. V.“ po Rampisu; „In die Nat. Dni“, zl. A. Foerster; dva moteta, zl. Kothe, iz „Musica sacra“; „Dispersit“ in festo s. Joachim, zl. dr. F. Witt; Introitus „Dispergit“ in Communio „Fidelis servus et prudens“, koralno; šest „Tantum ergo“, in sicer od A. Foerster-ja (dva), C. Ett, Piel-a, Hribar-ja in neznanega skladatelja. „Litanije“, zl. Tresch, in pri litanijah „Češena kraljica“, zl. Suriano. Pesni slovenskih smo se tudi lepo število naučili. Čedalje boljše, in upam, da bode še boljše; bode že Bog pomagal, komur v čast pojemo, in neutrudljivi moj gospod podpornik. Slava mu!

Joab. Gureb

Razne reči.

— Na rojstni dan presvitlega cesarja Franca Josipa I., t. j. 18. avgusta, služili so milostni gospod knezoškof Krizostom v stolnici slovesno sveto mašo. Pela se je zopet A. Foerster-jeva „Missa s. Jacobi“, kakor tudi njegov „Offertorium“ in „Tedeum“; „Graduale“ je bil E. Čapek-a. — Pred mašo in po maši igral je z navadno spretnostjo g. Foerster umetno od Stehle-ja zloženo koncertno fantazijo Cesarske himne, za katero je bil skladatelj s Franc-Josipovim redom odlikovan.

— Dne 21. julija so sv. oče Leon XIII. privatno zaslišali predsednika začasnega odbora za areški kongres, preč. g. G. Amelli-ja, kateri jim je razložil namen tega shoda, jih prosil sv. blagoslova za dober uspeh ter jim izročil prelepo fotografijo krasne Bertini-jeve slike, ki predstavlja pevsko izkušnjo Gvidona Areškega vpricho papeža Janeza XXII. Sv. oče so fotografijo z velikim veseljem sprejeli, lepo izjavo versko-umetniškega življenja živo priznali, o času zborovanja popraševali in končno apostolski blagoslov podelili pripravljavcem in pospešiteljem kongresa, kakor tudi vsem vdeležnikom njegovim.

— Evropejsk kongres za liturgično petje v Arezzi se bode zavoljo lokalnih okoliščin za teden dni prej veršil, kakor se je začetkom nameravalo, namreč od 11. septembra popoldne do 15. sept. Vdeležnikov se je doslej oglasilo 140 iz raznih dežel Evrope; največ je Francozov med njimi. Vsih 22 točk, katere se bodo pri kongresu obravnavale, da se razdeliti v 4 glavne predmete: 1. Sedanje stanje liturgičnega petja v raznih evropejskih deželah. 2. Pervotno stanje liturgičnega petja in njega razne spremembe. 3. Sredstva za zboljšanje liturgičnega petja. 4. O spremljevanji koralnega petja.

— V Pragi so praznovali tridnevno cerkv. glasbeno svečanost od 21.—24. avgusta. Da spored je moral za tri dni jako obširen biti, si lahko že sami mislimo; prvi dan je obsegal občno petje, drugi dan gregorijanski koral, tretji dan polifonijo. — Da bi šlo tudi pri nas tako lahko in naglo naprej, kakor pri bratih Čebih!

— Osmi občni zbor ameriškega Cecil. društva je bil od 22.—24. avgusta v Filadelfiji. Poročila o njem, se vé da še nismo mogli dobiti; a to vendar lahko povemo, da je več ameriških škofov obljubilo, udeležiti se ga in slavnostne govore v nemškem in angleškem jeziku imeti.

— Belgijsko društvo sv. Gregorija je 7. avgusta v Mehliniji zborovalo pod predsedništvom vis. čast. g. škofa-namestnika; nj. emin. gospod kardinal in nadškof Mehlinski so se tudi slovesnosti udeležili; peli pa so zbori iz Antwerpen-a, Hal-a in Mehlinije.

— Spored IX. občnega zbora splošnega nemškega Cecil. društva 4., 5. in 6. septembra t. l. v Münster-u: Nedeljo dne 3. sept. Misa „brevis“, zložil Gabrieli; „Credo“ koralno, „Graduale“, štiriglasno, zl. Fr. Schmidt; „Intr.“, „Offert.“ in „Comm.“, koralno. — Ponedeljek, 4. sept. ob polu 3. uri popoldne: Pozdravljenje gostov; ob 3. uri slovesen kompletirij v stolnici — koral in „Falsi bordon“, hymnus „Te lucis“ 4 voc., zl. Josè de Benito; „Salve Regina“, zl. Oberhoffer. Ob polu 5. uri zborovanje; ob 8. uri zabava. — Torek, 5. sept. ob 9. uri popoldne slovesna maša v stolnici, „Intr.“, „Offert.“, „Comm.“ — koral; „Graduale“ „Specie tua“ 4 voc., zl. Schaller. Misa „Iste Confessor“ 4 voc., zl. Palestrina; Gloria in Credo iz maše „Papae Marcelli“; po koralnem offert. motet „Veni sponsa“ 4 voc., zl. M. Haller. — Po maši: Pridiga; potem „Te Deum“, zl. Schmidt. Ob 11. uri slovesno zborovanje. Popoldne ob polu 4. uri: Pobožnost v cerkvi z raznimi pesnimi in zakramentalnim blagoslovom: 1. „Veni Creator“, recitiran koral; 2. Palestrina „Dies sanctificatus“; 3. Vittoria „Popule meus“; 4. Handl, „Ecce quomodo moritur“; 5. Jaspers, „Scindite corda vestra“;

6. Diebold, „Lamentatio III. in Parasc.“; 7. Gabrieli, „Maria Magdalene“; 8. Aichinger, „Factus est repente“; 9. Könen, „Ave Maria“; 10. Haller, „Tui sunt coeli“; 11. Witt, Sanctus in Benedictus iz maše „Conc. Vaticani“; 12. Koralna antifona „Salve Regina“; 13. Hasler, „Cantate Domino“; 14. F. Anerio, „Alma Redemptoris“; 15. Witt, „Lament. II. in Sabb. s. . .“; 16. Croce „Beati eritis“; 17. Haller, „Domine Deus“; 18. Schmidt, „Tu es Petrus“; 19. „Tantum ergo — Genitori“, koral. Zvečer ob 7. uri litanije, Panis angelicus, zložil Schmidt; Litan. Lauretanae 8 voc., zl. Tresch; „Tantum ergo, Genitori“, zl. Schmidt. Ob 8. uri zabava. — Sredo, 6. sept. Zjutraj ob 8. uri koralen rekviem za rajne društvenike, ob polu 10. uri slovesna maša v stolnici, „Intr., Grad., Offert., Comm.“ — koral; po koralnem ofertoriji motet „Euge serve bone“, zl. Orazio Vecchi; Missa „secundi toni“, zl. Witt. — Po slovesni maši „Magnificat“ 8. toni — koral in polifonija, zložil Schmidt. — Ob 11. uri konečno zborovanje. — Popoldne izlet v knežji park v Burgsteinfurt-u. — Četertek, 7. sept. (Za zaostale društvenike.) Zjutraj ob 9. uri konventualna maša v stolnici. „Intr., Grad., Offert. et Comm.“ — koral. Kyrie iz maše „O salutaris hostia“, zl. M. Haller; Gloria iz maše „Salve Regina“, zl. Witt; Credo — koral (št. 3.) z „Incarnatus“ iz Missa brevis I., zl. Jaspers; Sanctus in Benedictus iz maše „Adoro te“, zl. P. Piel; Agnus Dei iz „Missa brevis in hon. S. Ludgeri“, zl. Schmidt.

Oglasnik.

Ravnokar je na svitlo prišlo:

„**Das Harmonium-Spiel**“, spisal B. Mettenleiter, II. del.

Velja gld. 1-98, po pošti poslan gld. 2-08 in dobiva se po katoliški bukvarni v Ljubljani.

Že prvi del knjige je bil z veseljem sprejet in nadjamo se, da bode drugi še bolj dopadal, ker hrani mnoge skladeb starih mojstrov, ki so za cerkev pripravne.

Firma **C. René** (Herzogl. Sächs. Hof-Pianoforte-Fabrik) v Stettinu
ponuja

pianine in glasovire

iz lesa, ki je na poseben način popolnem posušen. Spričevala pripoznanja od slavnega Liszt-a in drugih ima v rokah. Cene so, počenshi od 307 gld., različne. Največja garancija se daje s tem, da dobi vsak kupec pianino za tri tedne na poskušnjo; plača se še-le, ako je kupec popolnem z instrumentom zodovoljen. Ako ni, verne ga lahko na stroške fabrike nazaj. Tudi na mesečne obroke se prodaja i. t. d. Iz vsega se vidi, da kupec pri tem ne bode kupil mačka v vreči, ker se sam lahko prepriča o vrednosti orodja, preden za-nj denar dá. V ceniku nam poslanem se izve vse natanjčneje.

Služba cerkvenika in organista

ob enem se odda o sv. Juriji l. 1883. v **Novi Oselici**. Prošnje se pošiljajo na župni (farni) urad v Novi Oselici (zadnja pošta Idrija).

Reši se pred sv. Mihelom l. l.

Pridana je listu 9. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista **Janez Gnjazda**. — Odgovorni vrednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga **Cecilijino društvo**. — Tiska **R. Milic**.